

Ἐπιστύλιον ἐκ Δαμασκοῦ (Μουσείον Λούβρου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἄμα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρακλείου, ἀνεφάνη κατὰ τῆς βασιλίδος Μαρτίνης δυσαρέσκεια, ἡτις ὑπῆρχε μὲν ἀνέκαθεν διὰ τὸν ἄθεσμον αὐτῆς γάμον, ἀλλὰ περιεστέλλετο ἐνόσῳ ἔξη ὁ ἴσχυρὸς αὐτῆς σύζυγος. Ἡδη δὲ ἔξερράγη τόσῳ σφοδροτέρᾳ ὥσφ ἡ Μαρτίνα, ἐκκλησιάσασα ἀμέσως τὸν ἱαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔπραξε τὸ λάθος τοῦ νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς μόνη διεξάγουσα τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν δυνάμει τῶν διαθηκῶν τοῦ Ἡρακλείου. Ἀλλ ὁ δῆμος ἀπήγτησε νὰ προσέλθωσιν ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Ἡρακλεωνᾶς καὶ ἀπερήνατο ὅτι αὐτῇ μὲν θέλει ἔχει τὴν τιμὴν τὴν ὁφειλομένην εἰς τὴν μητέρα τῶν βασιλέων, βασιλεῖς δὲ καὶ δεσπόται θέλουσιν εἶναι ἔκεινοι καὶ ἔξαιρέτως ὁ πρεσβύτερος Κωνσταντῖνος, διότι δὲν προσήκει γυναικὶ νὰ ἀρχῇ τῆς πολιτείας. Κατέλαβε λοιπὸν τὴν βασιλείαν ὁ Κωνσταντῖνος ἀλλ ὁ Κωνσταντῖνος ἀπεβίωσε μετὰ τρεῖς μῆνας, καταλιπὼν δύο ἀνηλίκους γένους· καὶ ἦτο μὲν ἀνέκαθεν φιλάσθενος ὥστε πιθανώτατα ἐκ φυσικοῦ ἀπέθανε θανάτου, ἡ ἀμείλιχος δύμως κατὰ τῆς Μαρτίνης κυινὴ γνώμη δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποπτεύῃ ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἐφαρμακεύθη ὑπὸ τῆς μητριαῖς. Ἐπολιτεύθη δὲ καὶ αὐθίς ἀσυνέτως ἡ Μαρτίνα, καταδινέασα τὸν τε φίλτατον τοῦ Κωνσταντίνου ὑπουργὸν Φιλάγγιον καὶ πλείστοις τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ ὑπηρετῶν. Ὁθεν οἱ περισσωτέρες ὀπαδοὶ τοῦ πρὸ μικροῦ θανόντος βασιλέως στασιάζουσιν ἐν Χαλκηδόνι ὑπὸ Οὐαλεντίνον, ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ σώσωσι τοὺς γένους τοῦ Κωνσταντίνου. Εἰς μάτην ἡ Μαρτίνα, ἵνα δείξῃ τὴν εἰλικρίνειαν αὐτῆς, σπεύδει νὰ στέψῃ τὸν πρεσβύτερον τῶν υἱῶν ἐκείνων, τὸν Κώνσταντα. Ὁ δῆμος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατεξανίσταται οὐδὲν ἥττον, καὶ πρῶτον καθαιρεῖ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην Πύρρον, φίλον ὅντα καὶ πιστὸν τῆς Μαρτίνης σύμβουλον, ὥστε ἡ Μαρτίνα βλέπουσα ἔντην πανταχόθεν κινδυνεύουσαν ἡναγκάσθη νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὸν Οὐαλεντίνον καὶ νὰ ἀναγορεύῃ αὐτὸν καίσαρα. Οὐδὲν δὲ τοῦ δύμως ἡ παραχώρησις ἥρκεσε νὰ ἔξευμενίσῃ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὸν πρόμαχον αὐτῆς Οὐαλεντίνον, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ σύγκλητος καθαιρεῖ τὴν τε Μαρτίναν καὶ τὸν Ἡρακλεωνᾶν, καὶ καταδικάζει ὡς ἐνόχους τοῦ θανάτου τοῦ Κωνσταντίνου τὴν μὲν εἰς τὴν ποινὴν τῆς γλωσσοκοπίας, τὸν δὲ εἰς τὴν ποινὴν τῆς φινοκοπίας. Τοιουτορρόπως ἀνταπεδόθη εἰς τὰ φίλτατὰ τοῦ Ἡρακλείου ὅντα ἡ τιμωρία ἦν πρό τινων ἐτῶν πρῶτος αὐτὸς εἶχε γαριζόμενος ἵσως